

Belastingdienst

Belastingdienst, Postbus 58944, 1040 EE Amsterdam

Grote ondernemingen Kantoor Amsterdam

Kingsfordweg 1
1043 GN Amsterdam
Postbus 58944
1040 EE Amsterdam
www.belastingdienst.nl

Doorkiesnummer

[Redacted]

E-mailadres

[Redacted]@belastingdienst.nl

Datum

22 november 2021

Team

Unit 2

Behandeld door

[Redacted]

Onze referentie

Wob

Betreft: Beslissing op uw Wob-verzoek van 11 oktober 2021

Geachte [Redacted]

In uw brief van 11 oktober 2021 heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna; Wob) verzocht om informatie/documenten over de kwijtscheldingswinstvrijstelling.

Bij brief 4 november 2021 heb ik u bericht dat de beslistermijn is opgeschort tot 7 december 2021.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage 1.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal vier documenten aangetroffen. De aangetroffen documenten zijn opgenomen in een inventarisatielijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit die lijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Documenten die betrekking hebben op de behandeling van concrete casus en waarin relevante informatie uit de casus wordt besproken worden niet geopenbaard met een beroep op artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (geheimhoudingsbepaling).

Besluit

Ik heb besloten deels aan uw verzoek tegemoet te komen.

(Gedeeltelijk) openbaar

In de inventarisatielijst is aangegeven welke documenten (gedeeltelijk) wel of openbaar worden gemaakt. Van de niet openbaar gemaakte documenten of delen daarvan is in de inventarisatielijst aangegeven op welke gronden dat is gebeurd. Daarnaast is in de documenten zelf bij de informatie die niet openbaar wordt gemaakt, de toepasselijke uitzonderingsgrond opgenomen. Zoals u kunt zien, heb ik artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen toegepast. Een aantal passages uit documenten vallen buiten de reikwijdte van uw verzoek.

Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel "Overwegingen" van dit besluit.

Grote ondernemingen
Kantoor Amsterdam

Datum
22 november 2021

Onze referentie
Wob

Overwegingen

Algemene overwegingen

Ingevolge artikel 3, vijfde lid van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van de Wob.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van en goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze voor iedereen toegankelijk publiceren. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

Informatie die geen betrekking heeft op uw Wob-verzoek

Sommige documenten bevatten informatie die niet gerelateerd is aan uw Wob-verzoek. Voor zover de informatie niet onder de reikwijdte van uw verzoek valt heb ik de informatie verwijderd en daarbij vermeld dat de informatie buiten de reikwijdte van het verzoek valt. Sommige documenten bevatten pagina's die geheel buiten de reikwijdte vallen. Deze pagina's heb ik uit het document verwijderd. Onder "Toelichting" in de inventarisatielijst heb ik vermeld welke documenten pagina's bevatten die geheel buiten de reikwijdte van het verzoek vallen en daarom uit de documenten verwijderd zijn.

Geheimhouding op grond van artikel 67 AWR

Op grond van artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: AWR) rust op mijn een geheimhoudingsplicht. Artikel 67 vormt een *lex specialis* ten opzichte van de Wob. Dit brengt met zich dat de bijzondere geheimhoudingsbepaling van artikel 67 AWR, waarin ook is opgenomen wanneer er wel informatie mag worden verstrekt, prevaleert boven de Wob. In dit artikel is geregeld dat het een ieder verboden is hetgeen hem uit of in verband met enige werkzaamheid bij de uitvoering van de belastingwet over de persoon of zaken van een ander blijkt of wordt meegedeeld, verder bekend te maken dan noodzakelijk is voor de uitvoering van de belastingwet of voor de invordering van enige rijksbelasting.

De beschouwing bij het antwoord op kennisgroepvraag 172130006 bestaat in dit geval uit de cijfermatige uitwerking van een concrete casus. Het delen van deze informatie zou in strijd komen met de geheimhoudingsplicht van art. 67 AWR.

Wijze van openbaar maken

De documenten die door mij openbaar worden gemaakt treft u bij dit besluit in kopie aan. De openbaar gemaakte documenten en dit besluit in beginsel worden geplaatst op www.rijksoverheid.nl, zodat deze voor een ieder beschikbaar zijn.

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

namens deze,

De directeur van Belastingen GO

namens deze,

Rechtsmiddelverwijzing

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na dagtekening van deze brief een bezwaarschrift indienen bij de staatssecretaris van Financiën, p/a Belastingdienst Amsterdam, postbus 58944, postcode 1040 EE Amsterdam.

Houd hierbij rekening met het volgende:

1. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend;
2. Het bezwaarschrift bevat tenminste de naam en het adres van de indiener, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt en de gronden waarop het bezwaar rust;
3. Ten aanzien van de geheimhoudingsplicht van artikel 67 AWR staat geen bezwaar of beroep open op grond van de Awb. Dit betekent dat het bezwaar zich beperkt tot de vraag of uw verzoek om openbaarmaking op grond van de Wob terecht (deels) is afgewezen met een beroep op artikel 67 AWR.

Bijlage 1

Artikel 10 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
 2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
 3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
- (...)

Artikel 11 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Grote ondernemingen
Kantoor Amsterdam

Datum
22 november 2021

Onze referentie
Wob

Grote ondernemingen
Kantoor Amsterdam

Datum
22 november 2021

Onze referentie
Wob

Bijlage 2

Inventarisatielijst Wob-verzoek

Nr.	Datum	Document	Beoordeling	Weigeringsgrond	Toelichting
1	22 sept 2020	Algemene informatie over de kwijtscheldings-winstvrijstelling op Intranet voor BD-medewerkers	Openbaar		De bladzijden 2, 3 en 6 vallen volledig buiten de reikwijdte van uw verzoek.
2	Ongedateerd	Lesmateriaal IH inzake kwijtscheldings-winstvrijstelling	Openbaar		
3	2 april 2020	Handreiking toepassen kwijtscheldingswinst-vrijstelling	Openbaar		
4	7 dec 2017	Vraag en antwoord kennisgroep 172130006	Deels openbaar	Art. 67 AWR	

Belastingdienst

1

[Inkomensheffing](#) > [Winst](#) > [Vrijgestelde winst](#)

Vrijgestelde winst

Publicatiedatum 30-12-2017, 11:23 | Laatste update 22-09-2020, 15:49 |

Het totaalwinstbegrip uit [artikel 3.8](#) Wet IB 2001 moet ruim worden uitgelegd. In beginsel worden alle voordelen die uit een onderneming zijn verkregen in de belastingheffing betrokken. Zodra er een voordeel is dat verband houdt met de bedrijfsuitoefening, is het belast, zelfs al was het helemaal niet de bedoeling dat dit voordeel behaald werd. Ook de voordelen die uit een illegale of onzedelijke bron voortkomen, zoals steekpenningen, drugshandel of prostitutie worden in de heffing betrokken. Behalve structurele voordelen behoren ook incidentele voordelen tot de winst. Denk aan vervreemdingswinst van een onroerende zaak, of een onteigeningsvergoeding. Een aantal voordelen is op grond van de wet echter vrijgesteld van de winst. Dit betekent overigens ook dat de verliezen niet aftrekbaar zijn. Deze objectieve vrijstellingen zijn opgenomen in [artikel 3.11](#), [artikel 3.12](#) en [artikel 3.13](#) Wet IB 2001. Wat deze vrijstellingen inhouden en welke voorwaarden hiervoor gelden, kun je op deze pagina lezen.

Buiten reikwijdte van verzoek

Buiten reikwijdte van verzoek

In [artikel 3.13](#) Wet IB 2001 is nog een aantal vrijstellingen vastgelegd:

Vrijstelling kwijtscheldingswinst (artikel 3.13 lid 1 Wet IB 2001)

Kwijtschelding van schulden die tot het ondernemingsvermogen behoren leiden tot een hogere winst. [Artikel 3.13 lid 1 onderdeel a](#), Wet IB 2001 bepaalt dat winst, ontstaan door prijsgeving van niet voor verwezenlijking vatbare rechten door schuldeisers wordt vrijgesteld voor zover zij meer bedraagt dan de (nog) verrekenbare verliezen uit werk en woning van het jaar zelf en van vroegere jaren. De in het verleden geleden verliezen, en het in het lopende jaar geleden verlies, worden eerst in mindering gebracht op de vrijstelling. Pas als er na verliesverrekening nog winst resteert, dan wordt deze vrijgesteld tot het bedrag van de prijsgegeven vordering 'volgelopen' is. Carryback heeft geen invloed op de vrijstelling, deze beperking geldt op grond van [artikel 3.13 lid 1](#), Wet IB 2001 uitsluitend verliezen van vroegere jaren.

De wetgever spreekt niet over 'kwijtschelding' maar over 'prijsgeven'. Dit impliceert dat ook vorderingen die niet expliciet door de schuldeiser kwijtgescholden worden, maar ook vorderingen waarbij de schuldeiser afziet van inning, in aanmerking komen voor de vrijstelling. Er moet echter ook sprake zijn van een 'niet voor verwezenlijking vatbaar recht' (dubbele toets). Een vordering die door passiviteit van de schuldeiser niet geïnd wordt, maar die in principe wel door de ondernemer betaald zou kunnen worden, komt niet in aanmerking voor de vrijstelling. Wat wordt bedoeld met de eis dat de rechten niet voor verwezenlijking vatbaar zijn? De vraag of er sprake is van dergelijke vorderingen dient te worden beoordeeld vanuit het standpunt van de schuldeisers, ten tijde van het kwijtschelden. Het gaat er dus om vast te stellen welk deel van de vorderingen door de crediteuren als niet-inbaar wordt beschouwd. Crediteuren zullen bij hun standpuntbepaling bijvoorbeeld rekening houden met de vraag hoeveel dient te worden kwijtgescholden om een voortzetting van de onderneming mogelijk te maken. Een zekere objectivering is daarbij vereist. Het komt erop neer 'dat een redelijk

oordelende en zakelijk handelende crediteur op grond van de ten tijde van de kwijtschelding bestaande feiten en omstandigheden, zoals deze voor hem kenbaar konden

zijn, tot het oordeel moest komen dat pogingen tot inning of verhaal vruchteloos zouden blijven of tot naar maatschappelijke opvattingen onaanvaardbare gevolgen zouden leiden' (HR 5 april 1995, [BNB 1995/219](#)).

Overige vrijstellingen

Buiten reikwijdte van verzoek

Basiscursus inkomstenbelasting winst (IH20), leerboek fiscale winst.

1.3 Leerdoelen

De leerdoelen van de les fiscale winst zijn als volgt geformuleerd. Aan het einde van deze cursus kan de cursist:

Buiten reikwijdte verzoek

8. de vrijstellingen op de jaarwinst benoemen.

Buiten reikwijdte verzoek

4.3

Vrijstellingen

52

Buiten reikwijdte verzoek

4.3.3 Vrijstelling voor kwijtscheldingswinst 54

Buiten reikwijdte verzoek

4.3.3 Vrijstelling voor kwijtscheldingswinst

Soms kan een belastingplichtige zijn schulden niet betalen, omdat hij financiële moeilijkheden heeft. Als er geen uitzicht is op volledige betaling, kunnen de schuldeisers de schuld geheel of gedeeltelijk kwijtschelden. Een belastingplichtige die zijn schuld niet meer hoeft te betalen, maakt boekhoudkundig winst. Er verdwijnt immers een schuld van de balans. Deze winst wordt **kwijtscheldingswinst** genoemd. We laten zien hoe die winst wordt geboekt en in welke gevallen de vrijstelling geldt.

In artikel 3.13 lid 1 onderdeel a Wet IB 2001 is een vrijstelling opgenomen voor de belastingplichtige die winst maakt, omdat hij zijn schulden niet kan betalen en ze van de balans wegboekt. Het artikel bepaalt dat niet tot de winst behoren:

'Voordelen verkregen door het prijsgeven van niet voor verwezenlijking vatbare rechten door de schuldeisers, voor zover de voordelen de som van het verlies uit werk en woning dat overigens mocht zijn geleden en de volgens afdeling 3.13 te verrekenen verliezen uit het verleden overtreffen'.

Voorbeeld

Er zijn goederen gekocht ter waarde van € 25.000 (excl. btw). Boekhoudkundig wordt nu de volgende boeking gemaakt:

Inkopen	€ 25.000	
Aan crediteuren		€ 25.000

En bij betaling van de schuld:

Crediteuren	€ 25.000	
Aan bank		€ 25.000

Als de schuld niet wordt betaald maar wordt kwijtgescholden dan wordt geboekt:

Crediteuren	€ 25.000	
Aan kwijtscheldingswinst		€ 25.000

Er ontstaat dan een vreemde situatie: de schuldeisers trekken hun vordering in en daardoor maakt de belastingplichtige winst. Eigenlijk zou hij over die 'winst' belasting moeten betalen. Het betalen – van schulden en dus ook van belasting – is juist de kern van het probleem: de belastingplichtige verkeert in financiële moeilijkheden. Om die tegenstrijdige situatie op te lossen, wordt in dit soort gevallen de ontstane **kwijtscheldingswinst** vrijgesteld.

Wanneer geldt de vrijstelling?

Bij de vrijstelling voor **kwijtscheldingswinst** moet het gaan om schulden die door de schuldeiser om een zakelijke reden worden kwijtgescholden. De schuldeiser moet zijn rechten prijsgeven. Zonder actieve rol van de schuldeiser kan deze regeling nooit worden toegepast. Dit blijkt ook uit het in de wettekst opgenomen woord 'prijsgeven'.

Daarnaast moet het gaan om schulden die niet meer te innen zijn voor de schuldeiser vanwege financiële problemen bij de schuldenaar (in dit geval de belastingplichtige). Vereist is dat de schulden niet (meer) voor verwezenlijking vatbaar zijn. Als de schuld om andere redenen niet wordt betaald, geldt de vrijstelling niet. Daarover gaat de volgende alinea.

Wanneer geldt de vrijstelling niet?

Het komt voor dat een belastingplichtige zijn crediteuren niet betaalt en de crediteur de belastingplichtige niet aanmaant om te betalen. Zo komen er oude crediteuren op de balans. Op het moment dat het niet meer aannemelijk is dat ooit nog betaald gaat worden, vallen die crediteuren 'vrij in de winst'. Deze 'vrijval van oude crediteuren' heeft niets te maken met de slechte financiële positie van de schuldenaar, maar met de laksheid van de schuldeiser.

In dergelijke gevallen geldt de vrijstelling niet.

Ook bij kortingen of een andere financiële tegemoetkoming van een leverancier – bijvoorbeeld omdat zijn prestatie onder de maat was – geldt de vrijstelling niet.

Voorbeeld

Ondernemer Barry LeGrand koopt voor € 10.000 goederen van ondernemer Henri Ramcharan. Barry betaalt zijn goederen niet en neemt op de balans onder de post crediteuren de schuld aan Henri Ramcharan op. Na vijf jaar heeft Barry de schuld nog steeds op de balans staan. Hij hoort niets van Henri. De crediteurschuld van € 10.000 wordt bij Barry van de balans weggeboekt ten gunste van de winst. De vrijstelling is hier niet van toepassing.

Het vrijstellen van de winst die ontstaat als een schuld vrijvalt, is een regeling voor de inkomstenbelasting. De omzetbelasting heeft zo'n regeling niet. Dit betekent dat de btw over de crediteurschuld, wel moet worden terugbetaald aan de Belastingdienst. Dit is ook logisch, want de belastingplichtige heeft de btw op zijn inkoopfacturen al teruggevraagd in het jaar waarin de inkoopfactuur is ontvangen. Als hij een crediteur niet betaalt, dan heeft hij btw terugontvangen die hij uiteindelijk nooit heeft betaald.

Voorbeeld

Een boetiekeigenaar heeft in 2020 goederen gekocht. In zijn administratie heeft hij geboekt:

Inkopen	€ 50.000	
Te vorderen btw	€ 10.500	
Aan crediteuren		€ 60.500

De inkoop van € 50.000 heeft hij in 2020 ten laste van zijn winst gebracht. De € 10.500 btw heeft hij teruggevraagd aan de Belastingdienst. In 2021 blijkt dat hij de hele schuld niet kan betalen. De schuld wordt kwijtescholden, omdat de boetiekeigenaar er financieel slecht voorstaat. De vrijval van de schuld wordt in de administratie als volgt verwerkt:

Crediteuren	€ 60.500	
Aan winst		€ 50.000
Aan te betalen btw		€ 10.500

Op de € 50.000 winst is de kwijtscheldingsregeling van toepassing. De btw moet hij wel terugbetalen aan de Belastingdienst.

Onverrekenbare verliezen verminderen de vrijstelling

De vrijstelling van de **kwijtscheldingswinst** is ingewikkelder te berekenen als er onverrekenbare verliezen uit voorgaande jaren zijn. De winst is dan namelijk niet vrijgesteld voor zover er te verrekenen verliezen zijn. De vrijstelling geldt in deze situatie voor zover het voordeel (de **kwijtscheldingswinst**) de onverrekenbare verliezen overtreffen.

Voorbeeld

Een ondernemer heeft een omzet van € 200.000 en bedrijfskosten van € 140.000. Tevens is een schuld vanwege zijn slechte financiële positie kwijtgescholden van € 100.000. Uit het verleden staan nog € 80.000 onverrekenende verliezen. De berekening wordt nu:

Omzet		€ 200.000
Af: bedrijfskosten	-/-	€ 140.000
Bij: <u>kwijtscheldingswinst</u>		€ <u>100.000</u>
Winst uit onderneming		€ 160.000

Berekening vrijstelling:

Bedrag <u>kwijtscheldingswinst</u>		€ 100.000
Af: onverrekenende verliezen	-/-	€ <u>90.000</u>
Bedrag van de vrijstelling		€ 20.000

Belastbare winst tevens inkomen box 1		€ 140.000
Af: onverrekenende verliezen	-/-	€ <u>80.000</u>
Belastbaar inkomen box 1		€ 60.000

Door de vrijstelling te verminderen met het bedrag van de onverrekenende verliezen wordt het inkomen zoveel hoger, dat de verliezen volledig verdwijnen door de verrekening met het hogere inkomen.

Let op

In deze berekening is geen rekening gehouden met de MKB-winstvrijstelling.

Deze systematiek is vooral van belang bij stakende ondernemers en ondernemers die failliet gaan. Vaak staan bij staking grote schulden op de balans, bijvoorbeeld aan de bank. Vroeg of laat zullen die schulden worden gesaneerd. Vanwege de slechte financiële positie van de onderneming staan er vaak ook grote verliezen uit het verleden, die nog niet verrekend zijn. Door de vrijval/sanering van de schulden als winst te belasten en de vrijstelling te korten met de onverrekenende verliezen, is een groot deel van de verliezen weg te poetsen door ze te verrekenen met het inkomen.

Voorbeeld

Een ondernemer is in 2020 met zijn onderneming gestopt. Op de balans 31-12-2020 staat nog een grote schuld aan de bank van € 500.000. Zijn inkomen 2020 is negatief € 40.000. In totaal staan er tot en met 2020 € 450.000 aan onverrekenende verliezen. In 2021 is de belastingplichtige in loondienst gegaan. Zijn loon bedraagt € 25.000. In 2021 besluit de bank over te gaan tot schuldsanering. De bank stelt voor: als er nog € 10.000 wordt betaald, wordt de rest kwijtgescholden. De bankschuld met onzekere afloop blijft ook na 31-12-2020 bedrijfsvermogen. Dat betekent dat de vrijval van de schuld in 2021 nog winst vormt.

De berekening van het belastbaar inkomen 2021 wordt nu:

Winst onderneming/vrijval schuld	€ 490.000	
Berekening vrijstelling:		
Kwijtscheldingswinst	€ 490.000	
Af: onverrekenbare verliezen	€ 450.000	
Bedrag van de vrijstelling	€ <u>40.000</u>	
Belastbare winst	€ 450.000	
Loon	€ 25.000	
Inkomen 2021	€ 475.000	
Af: onverrekenbare verliezen	€ <u>450.000</u>	
Belastbaar inkomen 2021	€ 25.000	

Op deze manier zijn alle onverrekenbare verliezen in één klap weg. Als u nalaat om de schuldsanering nog als winst te belasten dan blijft er € 450.000 onverrekenbaar verlies openstaan. De belastingplichtige betaalt dan nog jarenlang geen belasting. De verliezen ontstaan uit de onderneming zijn immers verrekenbaar met de inkomens uit werk en woning over de voorgaande drie jaar en de volgende negen jaar (art. 3.150 lid 1 Wet IB 2001).

Let op

In deze berekening is geen rekening gehouden met de MKB-winstvrijstelling.

Ook het verlies van het jaar zelf wordt gekort op de vrijstelling

Niet alleen onverrekenbare verliezen van voorgaande jaren verlagen de vrijstelling, maar ook het negatieve inkomen van het jaar zelf kort de vrijstelling. Bij de berekening van het negatieve inkomen van het jaar zelf moet de bijzondere bate door de **kwijtscheldingswinst** buiten beschouwing blijven.

Voorbeeld

Een ondernemer heeft tot mei 2021 zijn onderneming gedreven. De omzet bedraagt € 10.000. De bedrijfskosten zijn € 50.000. Eind 2021 is hij in loondienst gegaan. Zijn loon bedraagt € 15.000.

Eind 2021 wordt de ondernemingsschuld ter hoogte van € 200.000 kwijtgescholden door de bank. Over voorgaande jaren staat er nog € 120.000 aan onverrekenbare verliezen.

De berekening van het belastbaar inkomen 2021 wordt nu:

Omzet	€ 10.000	
Af: bedrijfskosten	€ 50.000	
Bij: kwijtscheldingswinst	€ <u>200.000</u>	
Winst uit onderneming		€ 160.000

Berekening vrijstelling:		
Bedrag kwijtschelding	€	200.000
Af: onverrekenbare verliezen	€	120.000
Af: negatief inkomen 2021	€	<u>25.000</u>
Bedrag van de vrijstelling	€	<u>55.000</u>
Belastbare winst	€	105.000
Loon	€	<u>15.000</u>
Inkomen 2021	€	120.000
Af: onverrekenbare verliezen	€	<u>120.000</u>
Belastbaar inkomen	€	0

Let op

In deze berekening is geen rekening gehouden met de MKB-winstvrijstelling.

De onverrekenbare verliezen zijn nu geheel verrekenend.

Het inkomen 2021 zonder de bijzondere bate **kwijtscheldingswinst** bedraagt:

Winst uit onderneming	-/-	€ 40.000
Loon		€ <u>15.000</u>
Inkomen 2021	-/-	€ 25.000

Als het inkomen 2021 positief is wordt er naast de onverrekenbare verliezen niet gekort op de vrijstelling.

De vrijstelling voor **kwijtscheldingswinst** geldt alleen voor belastingplichtigen die hun schulden om zakelijke redenen niet kunnen betalen en waarbij de schuldeiser afziet van zijn vorderingsrecht. De vrijstelling is niet van toepassing bij:

- vrijval van schulden om andere redenen;
- kortingen en/of financiële tegemoetkoming wegens wanprestatie.

Samenloop MKB-winstvrijstelling en kwijtscheldingswinstvrijstelling

In de voorgaande opgaven is geen rekening gehouden met het effect van de MKB-winstvrijstelling. Door de berekeningsmethodiek van de kwijtscheldingswinstvrijstelling en de MKB-vrijstelling van artikel 3.79a Wet IB 2001 kan namelijk toch een te verrekenen verlies na het jaar van kwijtschelding resteren.

Voorbeeld

Er wordt in een jaar € 1000 **kwijtscheldingswinst** gerealiseerd. Er zijn nog € 800 onverrekenbare verliezen uit het verleden. Op grond van artikel 3.13 Wet IB 2001 wordt van de **kwijtscheldingswinst** € 200 vrijgesteld. Maar op de te belasten winst van € 800 mag binnen de wettelijke systematiek de MKB-winstvrijstelling worden toegepast.

Als er verder geen inkomen is, bedraagt het inkomen uit werk en woning dan € 800 -/- (14% x € 800) = € 688.

Na verliesverrekening bedraagt het belastbaar inkomen uit werk en woning nihil en resteren er nog 112 aan onverrekenbare verliezen.

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Pag.

Basiscursus inkomstenbelasting winst (IH20), leerboek fiscale balans passiefzijde.

6.2.2 Kwijtscheldingswinst

Het vrijkomen van schulden (na afwaardering) leidt tot winst voor de ondernemer. Dit geldt niet alleen voor het vrijkomen van de crediteurenschuld uit inkopen en kosten. Ook een lening die om zakelijke redenen niet betaald hoeft te worden, betekent een hogere winst. Worden schulden om een zakelijke reden kwijtgescholden, dan is de winst soms vrijgesteld.

Die vrijstelling heet de **kwijtscheldingswinstvrijstelling** en is geregeld in artikel 3.13 lid 1 onderdeel a Wet IB 2001.

Kwijtscheldingswinstvrijstelling

- Kwijtschelding van ondernemingsschulden leidt tot winst;
- Deze winst is vrijgesteld voor zover deze winst meer bedraagt dan de verrekenbare verliezen uit werk en woning (!)
 - a. uit het jaar zelf (zonder rekening te houden met kwijtscheldingswinst)
 - b. uit voorgaande jaren;
- Wet spreekt van het "prijsgeven van niet voor verwezenlijking vatbare rechten";
- Ruimer dan het formele (uitdrukkelijk) kwijtschelden;
- Ook als de schuldeiser feitelijk de inning van de vordering heeft gestaakt;

Verdieping IB-winst

Kwijtscheldingswinstvrijstelling

- Ondernemer Hendriks raakt in financiële problemen
- Een leverancier scheldt uit zakelijke overwegingen € 50.000 schulden kwijt
- Het inkomen in box 1 in het jaar van kwijtschelding, zonder rekening te houden met de kwijtschelding, is € - 20.000
- Hendriks heeft nog compensabele verliezen in box 1 uit eerdere jaren van € 12.000

Uitwerking

• Prijsgegeven door crediteur		€ 50.000
• Af: verlies in jaar van kwijtschelding	€ 20.000	
compensabele verliezen	<u>- 12.000</u>	
		<u>- 32.000</u>
Vrijgesteld van kwijtschelding		€ 18.000

- Het inkomen in box 1 in het jaar van kwijtschelding is $-/- 20.000 + (50.000 -/- 18.000)$ is € 12.000
- Vervolgens vindt verliesverrekening plaats van € 12.000
- Per saldo wordt het inkomen in box 1, na verliesverrekening, 0 en er zijn geen verrekenbare verliezen meer.

Verdieping IB-winst

Rechtbank Den Haag, 6 oktober 2015 (1)

ECLI:NL:RBDHA:2015:15969

- B en zijn echtgenote hadden een VOF. In de vof was hij als tussenpersoon werkzaam voor Z BV;
- Op de balans van de vof stond eind 2010 een schuld aan Z van € 150.051. In een brief van 12 oktober 2012 verklaarde Z dat zij deze schuld kwijtschold tot € 47.172. De vof had eind 2011 een eigen vermogen van € 203.143 negatief. Zij behaalde echter wel positieve omzetten (provisies) en winsten van (gemiddeld) ruim 2 ton;
- B gaf in zijn IB-aangifte 2011 een bedrag van € 102.879 aan kwijtscheldingswinst en deed een beroep op de vrijstelling voor kwijtscheldingswinst van art. 3.13, eerste lid, aanhef, letter a, Wet IB 2001;
- In geschil is of B recht heeft op de vrijstelling van kwijtscheldingswinst.

Verdieping IB-winst

Rechtbank Den Haag, 6 oktober 2015 (2)

ECLI:NL:RBDHA:2015:15969

- De rechtbank overweegt dat de kwijtschelding betrekking moet hebben op niet voor verwezenlijking vatbare rechten. B moet dit aannemelijk maken.
- Of een vordering voor verwezenlijking vatbaar is, moet niet alleen worden bepaald vanuit de vermogenspositie van de vof, maar ook vanuit de gerealiseerde omzetten en winsten. En die waren van dusdanige omvang dat de vof hieruit binnen een redelijke termijn de schuld kon afbetalen.
- Het is niet aannemelijk dat pogingen tot inning of verhaal tot maatschappelijk onaanvaardbare gevolgen zou leiden. Hierbij neemt de rechtbank in aanmerking dat de vof in de jaren na 2010 de resterende schuld aan Z van € 47.172 verder heeft afgelost tot een bedrag van ongeveer € 8.000.

Verdieping IB-winst

Rechtbank Den Haag, 6 oktober 2015 (3)

ECLI:NL:RBDHA:2015:15969

- B heeft daarom geen recht op vrijstelling van kwijtscheldingswinst. Hieraan doen de verklaringen in de stukken van Z niet af dat het met de solvabiliteit van de vof slecht was gesteld en dat daarom in 2011 werd overgegaan tot een kwijtschelding van een gedeelte van de schuld. De stukken werpen onvoldoende licht op de achterliggende reden voor de kwijtschelding, mede gegeven de omstandigheid dat deze stukken pas jaren na 2011 zijn opgesteld en dat ook na dat jaar door Z nog provisie is uitgekeerd aan B.

Handreiking toepassen kwijtscheldingswinstvrijstelling

Belastingdienst
02-04-2020

Als fiscaal dienstverlener besteedt u veel aandacht en tijd aan het opstellen van belastingaangiften. U en uw klanten hebben liever niet dat de Belastingdienst achteraf nog vragen stelt en dat discussies ontstaan. Deze handreiking helpt u om de kwijtscheldingswinstvrijstelling op juiste wijze toe te passen in de aangifte inkomsten- en vennootschapsbelasting, zodat deze zonder meer gevolgd kunnen worden.

U leest meer over de voorwaarden die gelden voor de kwijtscheldingswinstvrijstelling. Verder lichten wij aan de hand van 2 cijfervoorbeelden toe hoe u dit in de aangifte moet verwerken.

Inleiding

Wanneer schulden die tot het ondernemingsvermogen horen worden kwijtgescholden, leidt dit in beginsel tot een belastbaar voordeel. Hierop is één uitzondering: de kwijtscheldingswinstvrijstelling.

Om deze vrijstelling te mogen toepassen moet u voldoen aan de voorwaarden die zijn genoemd in artikel 3.13, 1e lid, onderdeel a van de Wet inkomstenbelasting 2001 (Wet IB), juncto artikel 8, 1e lid van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (Wet Vpb).

Hierin staat dat voordelen die ontstaan door het prijsgeven van niet voor verwezenlijking vatbare rechten door schuldeisers zijn vrijgesteld, voor zover de voordelen meer bedragen dan de (nog) verrekenbare verliezen (voor de IB: box I- verliezen) van het jaar zelf én van vroegere jaren.

Aan alle voorwaarden voor toepassing van de kwijtscheldingswinstvrijstelling moet voldaan zijn. Hieronder leest u een toelichting op deze voorwaarden.

1. Voordelen

Bij voordelen die voor de kwijtscheldingswinstvrijstelling in aanmerking komen, moet het prijsgeven een zakelijk karakter hebben. Bij prijsgeven op grond van persoonlijke motieven krijgt u het voordeel niet uit de onderneming en is de kwijtscheldingswinstvrijstelling niet van toepassing. Twijfelt u of sprake is van een zakelijk prijsgeven? Dan kunt u hierover zekerheid krijgen door het indienen van een verzoek tot vooroverleg.

2. Prijsgeven van rechten door schuldeisers

Met het prijsgeven van rechten bedoelt de wetgever dat sprake moet zijn van een rechtshandeling op basis waarvan de schuldeiser afstand heeft gedaan van zijn rechten. Denk hierbij aan kwijtschelding van de vordering. Prijsgeven kan zich overigens ook voordoen bij een faillissement, namelijk als het faillissement eindigt doordat de rechter een akkoord goedkeurt (homologatie).

Let op!

Verjaring van een vordering geldt niet als prijsgeven van rechten en leidt dan ook niet tot toepassing van de kwijtscheldingswinstvrijstelling.

3. Niet voor verwezenlijking vatbare rechten

Of sprake is van niet voor verwezenlijking vatbare rechten, moet u beoordelen vanuit het standpunt van de schuldeisers op het moment van het prijsgeven. Schuldeisers moeten dit objectief beoordelen aan de hand van de op dat moment kenbare feiten en omstandigheden. Wordt een vordering niet geïnd door passiviteit van de schuldeiser, maar zou de ondernemer deze in principe wel kunnen betalen? Dan kunt u de kwijtscheldingswinstvrijstelling niet toepassen.

4. Overtreffen van verrekenbare verliezen uit het verleden

Voor de toepassing van de kwijtscheldingswinstvrijstelling moet u de kwijtscheldingswinst verminderen met het totaal van het in het jaar van kwijtschelding geleden verlies en/of andere nog verrekenbare verliezen uit het verleden. De wetgever is van mening dat het vrijstellen van de volledige kwijtscheldingswinst met instandhouding van de verrekening van verliezen dubbelop zou zijn.

Verwerking vrijstelling in de aangifte

Hieronder vindt u 2 praktische voorbeelden met uitleg hoe u de kwijtscheldingswinstvrijstelling verwerkt in de aangifte. In beide voorbeelden heeft het prijsgeven door schuldeisers een zakelijk karakter.

Voorbeeld 1

In jaar X wordt BV Y geliquideerd. BV Y heeft een resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening behaald van negatief € 10.000. Daarnaast is een resultaat van € 40.000 behaald vanwege kwijtschelding door de schuldeisers. De fiscale winst vóór toepassing van de kwijtscheldingswinstvrijstelling bedraagt daarom € 30.000. De verrekenbare verliezen bedragen € 50.000. De nog verrekenbare verliezen moet u in mindering brengen op de kwijtscheldingswinstvrijstelling, waardoor in dit geval geen vrijstelling meer resteert. Daardoor moet u een bedrag van € 30.000 aangeven als belastbare winst. Dit bedrag kunt u vervolgens geheel verrekenen met de nog verrekenbare verliezen, waardoor een belastbaar bedrag resteert van nihil.

Voorbeeld 2

BV Z is opgericht in 2018. De verrekenbare verliezen bedroegen eind 2018 € 10.000. Begin 2019 staakt BV Z de activiteiten omdat de directeur- grootaandeelhouder en enig werknemer, de heer Z, arbeidsongeschikt is. De schuldeisers besluiten om in 2019 de vorderingen op BV Z van € 30.000 in zijn geheel kwijt te schelden. Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening bedraagt € 5.000 negatief.

Cijfermatig dient u dit als volgt te verwerken:

Kwijtscheldingswinst	€ 30.000
Te verrekenen verliezen	€ 10.000 -/-
Overig jaarverlies 2019	€ 5.000 -/-
Kwijtscheldingswinstvrijstelling	€ 15.000
Belaste vrijstellingswinst	€ 15.000
Overig jaarverlies 2019	€ 5.000 -/-
Belastbare winst	€ 10.000
Te verrekenen verliezen	€ 10.000 -/-
Belastbaar bedrag	nihil

Kwijtscheldingswinst bij een fiscale eenheid

Zoals hiervoor uiteengezet, beperken de te verrekenen verliezen de kwijtscheldingswinst. Omdat u binnen een fiscale eenheid de verliezen tussen de gevoegde maatschappijen onderling kunt verrekenen, zou bij een fiscale eenheid de vrijstelling van kwijtscheldingswinst ruimer uitpakken.

De wetgever heeft dat ongewenst geacht. In artikel 15ac, 2e lid van de Wet Vpb is bepaald dat een fiscale eenheid geen vrijstelling van kwijtscheldingswinst geniet, tenzij u aannemelijk maakt dat en in hoeverre die vrijstelling ook zonder de fiscale eenheid (ofwel: op 'standalone basis') zou zijn genoten. Daarmee wordt dus feitelijk het voordeel van de reeds verleende verliesverrekening binnen een fiscale eenheid teruggenomen.

Maak in het geval van een fiscale eenheid dus altijd zo'n standalone berekening om te controleren of u de kwijtscheldingswinstvrijstelling wel mag toepassen en, zo ja, voor welk bedrag.

Ditselfde moet overigens op basis van artikel 8, 4e lid van de Wet Vpb gebeuren als er geen fiscale eenheid meer is, maar deze in de 6 jaar daarvoor wel bestaan heeft.

172130006 antwoord 3 maart 2017, V&A-bestand intranet.

Vraag

Kan **er** door de berekeningsmethodiek van de kwijtscheldingswinstvrijstelling ingevolge art. 3.13 Wet IB 2001 een te verrekenen verlies na het jaar van kwijtschelding resteren door de invloed van de MKB vrijstelling en de ondernemingsaftrek?

Antwoord

Ja, op grond van art. 3.13 Wet IB wordt een vrijstelling verleend voor voordelen verkregen door het prijsgeven van niet voor verwezenlijking vatbare rechten door schuldeisers, voorzover de voordelen de som van het verlies uit werk en woning dat overigens mocht zijn geleden en de volgens afdeling 3.13 te verrekenen uit verliezen uit het verleden overtreffen.

Dit betekent dat de vrijstelling wordt beperkt door *het verlies uit werk en woning dat overigens mocht zijn geleden*. Met "overigens" wordt bedoeld: na eliminatie van de kwijtscheldingswinst (het bruto bedrag). Met "Verlies uit werk en woning" zal bedoeld zijn: een negatief bedrag aan inkomen uit werk en woning zoals berekend op basis van art. 3.1, tweede lid, Wet IB 2001. Onderdeel van dit negatieve bedrag is de "belastbare winst uit onderneming" en dat is volgens art. 3.2 de winst na aftrek van ondernemersaftrek en MKB-winstvrijstelling.

Deze methodiek leidt tot het volgende vereenvoudigde voorbeeld:

Stel dat er in enig jaar 1000 kwijtscheldingswinst wordt gerealiseerd. Er zijn nog 800 onverrekenende verliezen uit het verleden. Op grond van artikel 3.13 Wet IB 2001 zal van de kwijtscheldingswinst 200 worden vrijgesteld. Op de te belasten winst van 800 kan echter binnen de wettelijke systematiek de MKB-winstvrijstelling worden toegepast. Als er verder geen inkomen is bedraagt het inkomen uit werk en woning dan 800 -/- (14% x 800) = 688. Na verliesverrekening bedraagt het belastbaar inkomen uit werk en woning nihil en resteren er nog 112 aan onverrekenende verliezen.

Beschouwing

Art. 67 AWR